

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XVI. Innocentius III. Abbati, & Conventui (a) Bellævillæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

Quoniam igitur prædictas constitutiones Concilii pati nolumus; neque debemus aliquorum injuriâ violari, disc. v. per A. f. m. quat. cum super hoc fueritis requisiti, partibus ad vestram præsentiam convocatis, quæcunque noveritis contra constitutionem prædictam super Ecclesiis illis, vel earum censu ab aliquibus à tempore constitutionis attentata, contradictione, & ap. cess. in irritum revocantes, ab augmentatione censuum Ecclesiarum penitus absolvatis, & ad statum debitum reducat: presbyteros, quos super his juramenta illicita præstitisse noveritis, congruâ satisfactione impositâ, facientes absolvi, eos etiam, quos de cætero contra formam canonum super his venire noveritis, sine cujuscunque personæ acceptione, sub. ap. ob. censurâ canonicâ puniatis.

NOTÆ.

1. (a) **Clemens III.**] Ita etiam legitur in secunda collectione, *sub hoc tit. cap. 4.* nullibi tamen exprimitur Prælatus, cui rescribat Pontifex.
2. (b) **Lateran. augmentent.**] Ex his verbis aperte deducitur, in Concilio Lateran. relato in cap.

prohibemus, hoc titul. non fuisse aliquid noviter statutum circa novi census impositionem, quia jam illud veteribus canonibus, quos congesti pro confirmatione illius textus, prohibitum erat; sed tantum circa augmentum census jam impositi; & in hac parte novum jus ibi statuitur deinceps observandum. Commentarium hujus textus dedit in eo textu.

CAPUT XVI.

Innocentius III. *Abbati, & Conventui (a) Bellavilla.*

Quantò Creatori vestro sub Religionis habitu adstricti estis, tantò sollicitius nos convenit providere, ne per immoderati oneris gravitatem aliquatenus possit in vobis monastici profectus ordinis impediri. Accepimus autem, vobis significantibus, quod ab ipso domus vestræ foundationis primordio de fundatoris voluntate processit, ut fratribus sancti Hirenzi procurationem unam annis singulis liberaliter exhiberetis, cum terras, vel redditus non teneatis ab eis, propter quos hujusmodi procuratio ipsis debeat exhiberi. Verùm tunc temporis propter fratrum, & servientium paucitatem domum vestram exhibita procuratio non gravabat, cum fines levium non excederet expensarum: sed nunc tantum ibi excrevit numerus servitorum, & fratrum, quod ad faciendam procurationem vix modò quatuor marchæ sufficerent, quæ pro una sufficienter fieri consuevit. Ut igitur per Apostolicæ sollicitudinis curam vestris possit in parte ista gravaminibus provideri, auctoritate vobis præsentium indulgemus, ne ultra primam mensuram in procuracione ipsa sitis ulterius prædictis fratribus obligati, sed expensis illis, quæ sufficere consueverant, sint contenti, nisi fortè facultates Ecclesiæ vestræ in tantum excreverint, quod sine gravamine, ampliato fratrum numero, ad solvendum debitum procurandi extendi possit quantitas expensarum. Nulli ergo, &c. Datum, &c.

NOTÆ.

1. (a) **Bellavilla.**] Ita etiam legitur in tertia collectione, *sub hoc tit. cap. 1.* & in epistolis ipsius Pontificis editis Colonia, fol. 65. ex quo Codice ita restituo textum hunc. Bellavilla oppidum est juxta Ararim, in regione Bellojocensi, Diocesis Lugdunensis, ut refert Papirius Mafonius in *descript. flum. Gall.* fol. 390. Ab eo nomen accepit monasterium hoc Ordinis D. Augustini, conditum ab Humberto anno 1160. de quo agunt Fratres Sarmath. *tom. 4. Gallia Chrisf.* fol. 144.

leg. final. Cod. de alluvion. leg. penult. Cod. de omni agro, lib. 11. l. 2. Cod. de fundis rei privatæ, eodem lib. ibi: Unaqueque villa cum eo onere, cui nunc habetur obnoxia, ad novi domini jura migrabit, ut si quid adjecerit sumptus cura, vel solertia, quicquid mancipiorum, vel pecoris accreverit, capitationis, aut canonis augmentum non patiatur, sed solis dominis, hereditibusve minorum sit cessura felicitas. Et lege si mercus 27. §. via major, ff. locati: faciunt textus in l. 1. Cod. in quibus causis coloni, lib. 11. leg. cum satis 23. §. 1. vers. caveant, Cod. de agricolis, lib. 11. Docent Valascus de jure emphyt. quest. 16. num. 7. & quest. 27. in fine, aliis relatis Amaya in l. 4. Cod. de annonis & tribut. & in l. unic. C. de collat. duntaxat. num. 16. Rodriguez de annuis reddit. lib. 1. quest. 12. ex num. 9. & nos in cap. præter, de locat. Ratio

COMMENTARIUM.

2. **C**ertum est, auctis fructibus locati prædii census debentis non augeri pensionem ipsius,

Ratio est, quia debet attendi æstimatio rei juxta tempus, quo onus, seu tributum imponitur à contrahentibus, vel testatore, *l. uxorem 41. §. testamento 4. l. nomen, §. filio, l. testatorem 68. §. prædis, Digest. de legat. 2. l. si ita 7. Digest. de auro & argent. l. Aurelius 28. §. 1. l. final. §. 1. ff. de liberat. legat.* Menochius de præsumpt. lib. 4. præsumpt. 127. num. 1. & quamvis augeantur res, in quibus onera imposita sunt, non debet id cedere in damnum ejus, qui ad solutionem oneris, vel pensionis urgetur, cum potuerit legem apertius dicere, qui onus imposuit, *l. quicquid 99. Digest. de P. O.* & in id, quod præsens erat, magis consensisse contrahentes verosimilius est, quam in id, quod futurum, & incertum erat, *l. si ita 7. Digest. de auro & argent.* Accedit, quod nullum præjudicium sequitur illi, qui pensionem percipit ex augmento provenientem, imò majori securitate gaudet, ut solutio debita pensionis illi fiat: Quare æquum est, ut debitor DEI beneficio augmentum habeat, argumento legis unice, *Cod. de thesaur. lib. 10.* Tandem quia pensionis nomine aliquid amplius, quam convenerit, repositi non debet, *l. legem 16. Cod. locati*: unde rectè agebat Paterfamilias, de quo in Evangelio: *Amice, non facio tibi injuriam, nonne ex denario convenisti mecum?* Ex quibus valde difficilis redditur prior pars præsentis Decisionis, ubi jubetur, quod si augeatur numerus fratrum, & servitium monasterii sancti Hirenæ, à fratribus Bellavillæ majorem procuracionem, id est cum amplioribus expensis, præstandam esse, cum potius attendi deberet tempus contractus; & ita non rectè Innocentius affirmat, teneri fratres ipsius monaste-

rii omnibus fratribus sancti Hirenæ procuracionem dare, si absque præjudicio facere possint, cum inde sequatur ex augmento proventuum conventus Bellavillæ augeri Procuracionem præstandam fratribus sancti Hirenæ. Agnovit difficultatem D. Franc. de Amaya ubi supra, num. 32. juxta cujus mentem dicendum est, in præsentis casu procuracionis obligationem indefinitam, & indeterminatam esse, videlicet omnibus fratribus monasterii sancti Hirenæ; non tamen fuisse impositam certo prædio, & fructibus ex tali fundo percipiendis. Unde videbatur, aucto numero fratrum S. Hirenæ procuracionem omnibus esse præstandam, cum certus numerus eorum à Patrono expressus non esset; & sicut poterat augeri numerus, ita & diminui, & ita fratres Bellavillæ minorem procuracionem solvendo liberarentur: sed quia auctis supra modum fratribus sancti Hirenæ, & eorum servitoribus, talis obligatio damnosa valde esse cæperat conventui Bellavillæ, ideo tunc restricta fuit, ita ut juxta antiquam formam tantum pensio solveretur, argumento capitis dilecti 8. cum sequent. de Decimis. Sed quia auctis proventibus ipsius conventus Bellavillæ hæc ratio æquitate, quæ diminutionem procuracionis induxit, cessavit; ideo jubet Innocentius III. in præsentis, ut eo casu omnibus fratribus, & eorum servitoribus sancti Hirenæ, fratres Bellavillæ procuracionem persolvant, quia non est ratio, quare juxta mentem fundatoris omnibus procuratio non debeat. Prosequitur Amaya ubi supra, qui ex hac doctrina plura in praxi utilia resolvit.

CAPUT XVII.

Idem Primicerio, & Clero (a) Mediol.

Cum instantia nostra quotidiana sit secundum debitum Apostolicæ servitutis, omnium Ecclesiarum sollicitudo continua, quoties ipsarum negotiis promovendis non possumus personaliter imminere, per fratres nostros ea expedire compellimur, quos à nostro latere destinamus: illius exemplum in hac parte secuti, qui discipulis suis in mundum universum transmisit, ipse in medio terræ salutem fuit personaliter operatus. Hinc est, quod cum nuper dilectum filium B. tituli sancti Petri ad Vincula Presbyterum Cardinalem (b) Apostolicæ Sedis Legatum pro negotiis Ecclesiæ in Longobardiam duxerimus destinandum; & in civitatem vestram ingressus, procuraciones à vobis exigeret, quæ consueverunt Apostolicæ Sedis Legatis, & Nunciis exhiberi: vos non attendentes, quod dicitur ab Apostolo: Si vobis spiritualia seminavimus, non est magnum, si carnalia vestra metamus: ne vos ad onus procuracionis arctaret, nisi à Canonicis majoris Ecclesiæ se faceret antea procurari, Sedem Apostolicam appellastis: & sicut idem Cardinalis per suas nobis litteras intimavit, in aliis etiam non modicum ei injuriosi fuistis. Propter quod dilecti filii Præpositus S. Nazarii, & A. Canonicus sancti Stephani Syndici, & Procuratores vestri, cum dilecto filio Abbate sancti Vincentii ad Sedem Apostolicam venientes, ut super his statueremus ordinem, & mensuram, ex parte vestra suppliciter postulabant. Licet autem pro eo, quod prædicto Cardinali, vel potius nobis in ipso contumaciter resistentes; juxta verbum Dominicum: Qui vos recipit, me recipit; & qui vos spernit, me spernit: necessaria denegatis, non pro vobis, sed contra vos potius meruerint exaudiri; quia tamen paternam affectionem, quæ nobis est proprium de Romanæ Sedis clementia misereri semper, & parcere, quam offensi etiam deponere non valemus, de consilio fratrum nostrorum taliter in hujusmodi duximus respondendum. Quod cum omnes Ecclesiæ Legatis, & Nunciis Apostolicæ Sedis procuraciones impendere te-